

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/206
Toplantı Tarihi/Sayısı : 30.7.2024/49
Karar Numarası : 2024/703
Başvuran : H. Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : 1- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
2- Kütahya T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın bulunduğu Kurumda görüntülü görüşme sisteminin kurulmadığı ve su kesintilerinin yaşandığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Bulunduğu Kurumda görüntülü görüşme sisteminin kurulmadığını,

b. Çeşmelerden su akmadığını, sıcak suyun sabah saat 07.00'da verildiğini ve 30 dakika sonra kesildiğini, bu sebeple üç-dört günde bir duş alabildiğini, aynı koşu altında kaldığı bazı mahpusların ciltlerinde yaraların oluştuğunu, su ihtiyacının karşılanması için 25 mahpusun bulunduğu koşu dört kova su verildiğini ve bu miktarın yetersiz olduğunu iddia etmektedir.

3. Muhatap Kütahya T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. 15/9/2022 tarihinde hizmete açılan Kurumun su ihtiyacının kampüs yerleşkesinde bulunan üç su kuyusundan karşılandığı, yağışların azlığı sebebiyle kuyulardaki sulara azalma olduğu,

b. Kurumda ilk olarak 3/11/2022 tarihinde su sıkıntısının yaşandığı, su sorununun çözülmesi amacıyla kuyuların analiz edilerek kuyularda bulunan dalgıç motorların derine indirildiği ancak istenilen verimin alınamadığı,

c. Bunun üzerine yeni kuyunun açılması için çalışmalara başlandığı ve ölçümlerin yapıldığı, aynı zamanda Kütahya Belediyesi ile görüşmelerin yapılarak şebeke hattına bağlanma talebinde bulunulduğu ancak yükselti ve bölgede yeterli kaynak olmaması nedeniyle Kütahya Belediyesi tarafından şebeke suyunun verilemeyeceğinin bildirildiği,

ç. Kurumun su sorununun çözülmesi amacıyla gerçekleştirilen zemin etüdü çalışmaları sonucunda Parmakören Mahallesi'nde 3493 parsel ve 29 ada numaralı parselde sondaj çalışmalarının yaptırıldığı, bu kuyudaki ölçüm sonuçlarına göre su ihtiyacını karşılayacak kapasitede suyun bulunduğu, yeni açılan su kuyusundan Kuruma su isale hattının getirilmesi için gerekli teknik şartname ve projenin hazırlandığı, yaklaşık maliyetin tespit edildiği, Kütahya İl Özel İdaresi tarafından hatta ilişkin ihale işlem sürecinin başladığı,

d. Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu (ACEP) kapsamındaki görüntülü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

görüşmeye ilişkin fiber hattın çekilmesi için Adalet Bakanlığında talepte bulunulduğu belirtilmiştir.

4. Muhatap Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Yargı Reformu Stratejisi ile İnsan Hakları Eylem Planı'nda yer alan ACEP kapsamında, başlatılan pilot denemelerin akabinde gerekli revizelerin yapıldığı ve ülkemiz genelinde bulunan tüm ceza infaz kurumlarına sistemin yaygınlaştırılmasına ilişkin çalışmaların başlatıldığı, Kütahya T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun da planlama dahilinde olduğu,

b. Öte yandan, ceza infaz kurumlarında görüntülü görüşme dahil telefon görüşmelerinin 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı*" başlıklı 66'ncı maddesi ile 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Telefonla görüşme hakkı*" başlıklı 74'üncü maddesi çerçevesinde gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

5. Başvuran Kurumumuza yasal süre içerisinde yazılı görüşünü sunmamıştır.

6. Bununla birlikte, başvuru inceleme sürecinde, muhatap Kurumdan yaşanan su kesintisine ilişkin ayrıntılı bilgilendirmenin ve güncel durumun Kurumumuzla paylaşılması talep edilmiştir. Muhatap Kurum tarafından gönderilen 13/6/2024 tarihli yazıda;

a. Kurumda su problemi yaşandığı dönemde Kütahya Belediyesi ve Kütahya Orman Bölge Müdürlüğünden su tankerleri ile Kuruma su takviyelerinin yapıldığı,

b. Getirilen suyun günlük 11, 7 ve 5 saat olmak üzere mahpusların kullanımına sunulduğu,

c. Bu doğrultuda; suyun 11 saat verildiğinde sabah 4 - öğlen 4 - akşam 3 saat; 7 saat verildiğinde sabah 2 - öğlen 3 - akşam 2 saat; 5 saat verildiğinde ise sabah 2 - öğlen 2 - akşam 1 saat şeklinde tüm koğuşlara dağıtıldığı,

ç. Su sorununa kalıcı çözüm sağlanması için Kurum çevresindeki diğer bölgelerde ölçümlerin yapılması üzerine Kuruma 3,5 km uzaklıkta bulunan Parmakören Mahallesi'nde yeterli suyun bulunduğu, sondaj çalışmalarının yapıldığı ve Kütahya İl Özel İdaresi tarafından 12/2/2024 tarihinde su hattının çekilmesi için ihale hazırlandığı, 12/3/2024 tarihinde sözleşmenin imzalandığı, kazı çalışmalarının ve yapım sürecinin tamamlandığı,

d. 28/5/2024 tarihi itibarıyla Kurumda su kesintisine ilişkin problemin çözüldüğü ve bu tarihten itibaren 24 saat boyunca mahpuslara kişi başına 100 litre soğuk ve 50 litre sıcak olmak üzere toplam 150 litre su verildiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde: "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

8. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükmü yer almaktadır.

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi

tutulur ve sonucunda; (...) yönlerinden incelenir.”

10. Mezkûr Yönetmelik'in “*Karar türleri*” başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

“(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.”

11. Mezkûr Yönetmelik'in “*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Başvuranın ilk iddiası bulunduğu Kurumda görüntülü görüşme sisteminin kurulmadığına ilişkindir.

15. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2022/626 sayılı Kararı gereğince görüntülü görüşmeye ilişkin başvuruların kötü muamele yasağı kapsamında ele alınabilecek bir nitelikte olmadığı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında incelenemeyeceği, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in “Telefonla görüşme hakkı” başlıklı 74'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendine göre görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkan sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda haftalık görüşme süresinin otuz dakika olarak uygulandığı ancak muhatap Kurumda görüntülü görüşme teknik alt yapısının kurulmadığı tespit edildiğinden başvuranın görüntülü görüşmeye ilişkin talebinin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve mezkûr Yönetmelik'in 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

16. Başvuranın diğer iddiası ise bulunduğu Kurumda su kesintilerinin yaşandığına ilişkindir.

17. “Bu kurallarda belirtilen aydınlatma, havalandırma, ısınma, temizlik, beslenme, içme suyu, açık havaya erişim ve beden eğitimi, kişisel hijyen, sağlık bakımı ve yeterli yer dahil genel yaşam koşulları istisnasız bütün mahpuslara uygulanır.” (Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları, 70/175, 17/12/2015, Kural 42)

18. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in

“Hükümlülerin temizliği” başlıklı 94’üncü maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

(1) Hükümlülerin kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirler kurum idaresince alınır.

(2) Hükümlülerin barındırıldıkları odalarda gerekli sağlık ve hijyen kurallarına uymaları özendirilir.

(3) Hükümlülerin, kurum olanakları ölçüsünde kısa aralıklarla yıkanmaları sağlanır.”

19. Başvuranın yeterli suya erişim sağlayamadığı iddiasına ilişkin olarak muhatap tarafından gönderilen cevabi yazı ve ekler incelendiğinde; başvuranın bulunduğu Kurumda yaşanan su sorununun kuyulardaki suyun eksikliğinden vuku bulduğu, muhatap tarafından imkânlar dahilinde belirli saat aralıkları ile mahpuslara su verildiği, ayrıca söz konusu probleminin çözülmesi için gerekli iş ve işlemlerin gerçekleştirildiği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, muhatap tarafından Kurumumuza gönderilen 13/6/2024 tarihli yazıda; 28/5/2024 tarihi itibariyle kişi başına 100 litre soğuk ve 50 litre sıcak olmak üzere toplam 150 litre suyun 24 saat boyunca mahpuslara verildiği belirtilmiş, Kurumda halihazırda su kesintisine ilişkin bir problemin kalmadığı anlaşılmış olup başvuranın mezkûr iddiasına ilişkin muhatap tarafından kötü muamele yasağının ihlal edilmediği tespit edilmiştir.

20. Sonuç olarak ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvurudaki iddialar kapsamında hak ihlali bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

30/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye